

Kommunpolitiskt program för Vellinge kommun

Medborgerlig Samling är ett liberalkonservativt alternativ i svensk politik. Vi lägger stor vikt vid individens frihet och vill begränsa statens inflytande över individens livsval. Samtidigt betonar vi att medborgarskapet innebär både rättigheter och skyldigheter. Vi har en konservativ syn på naturvärden, samhället och kulturen förenad med en liberal syn på ekonomi. Vi i Medborgerlig Samling vill återinföra ett tydligt folkförankrat, evidensbaserat och personligt ansvarstagande styre.

Bostadspolitik

- Skydda oersättliga natur- och kulturvärden i kommunen
- Mindre byråkrati, färre hinder
- Undersöka införande av kommunalt fastighetsbidrag motsvarande den kommunala fastighetsavgiften.
- Sälja ut det kommunala bostadsbolaget
- Utredda omfattningen avseende mark som kommuninvånare skänkt i utbyte mot bygglov, samt ersätta de drabbade.

Vellinge kommun har många skyddsvärda natur- och kulturvärden. Ljungen, Ljungskogen, Falsterbo och Skanörs kustområden, Falsterbo stadspark, Kanalskogen, Kämpingekusten med flera. Medborgerlig Samling är emot byggnationer som inskränker dessa naturvärden.

Ett flertal kommuninvånare har fått bygglov villkorade mot att skänka mark till kommunen. Medborgerlig Samling anser att kommunen är till för kommuninvånarna. Domstol har konstaterat att kommunen har agerat med hjälp av rättsstridigt tvång. Medborgerlig Samling anser att kommunen ska göra rätt för sig och ersätta de drabbade invånarna.

Demokrati och medborgarmakt

- Stärkt demokrati i kommunen
- Öppna kommunstyrelsemöten och nämndsmöten
- Införa möjlighet till medborgarförslag
- En liten och effektiv skattefinansierad verksamhet med fokus på dess kärnuppgifter
- Respekt för medborgarnas liv, frihet och åsikter
- Stärkt samverkan mellan människor, föreningar och företag
- Ökat självbestämmande för kommuner
- En nära och personlig koppling mellan makten och kommunens invånare
- Tydlig ansvarsfördelning
- Färre avlönade kommunpolitiker

Vellinge kommun styrs idag av ett parti sedan lång tid tillbaka vilket har skapat en maktfullkomlighet. Denna maktfullkomlighet yttrar sig i att det klubbas igenom beslut trots att partiet vet att beslutet inte följer lag, ett förakt för uppdragsgivarna - t.ex. resultatet av folkomröstningen, politisk påverkan av tjänstemän och fällningar i mål som rör laglighetsprövning. Det finns också ett demokratiskt underskott som visar sig i att övriga partier inte får ta del av ett transparent beslutsunderlag. Vi anser att det behövs nya krafter med rötterna i folkrörelsen för att stärka demokratin i kommunen.

Medborgerlig Samling är ett liberalkonservativt parti. Det innebär att vi utgår från en tilltro till individens förmåga att fatta beslut gällande sin ekonomi och sitt liv. Statens, regioners och kommuners inblandning i medborgarnas liv bör vara minimal. Medborgerlig Samling, på riksnivå, vill även avskaffa regionerna på sikt. Individen ska värnas genom att staten litar på och ger varje medborgare möjligheten att forma sitt eget liv med den frihet och det ansvar detta innebär. Staten, regioner och kommuner ska vara små och effektiva med fokus på sina kärnuppgifter. Eftersom kommunen tar på sig ansvaret att tillhandahålla medborgarna med livsviktiga tjänster som t.ex. infrastruktur, skola, vård och omsorg är det av yttersta vikt att dessa håller hög standard. Medborgarnas skattemedel och politikernas tid ska nästan uteslutande fokuseras på dessa livsviktiga och systemkritiska uppgifter.

Medborgerlig Samling anser att kommunens uppdrag främst bör främst ses som stöttande gentemot invånarna. Kommunen står inte över medborgaren - kommunen tjänar medborgaren. En sådan förändring i inställning kommer göra skillnad i vad kommunen anser vara viktigt att fokusera på och huruvida politiker med gott samvete bortser från medborgarnas viljor. Medborgerlig Samling kommer med denna inställning verka för att få en bättre förankring gentemot kommunens invånare och arbeta för att ändra synen på vad kommunens roll är i relation till dess invånare.

På kommunal nivå är ett personligt ledarskap och en nära relation med invånarna mycket viktigt. Medborgerlig Samling på riksnivå anser att borgmästarämbetet bör återinföras och väljas direkt av kommuninvånarna. En tänkbar ordning inom kommunen vore att ett reducerat kommunfullmäktige väljs med vissa givna befogenheter, men att borgmästaren har ett huvudansvar och den huvudsakliga makten.

Genom att införa personval av borgmästare blir både makt och ansvarsförhållanden mycket tydligare för kommuninvånarna. Den kommunala myndighetsutövningen kan bli mer professionaliserad och antalet arvoderade kommunpolitiker kan minskas. Dessutom skulle partioberoende kandidater kunna ställa upp i borgmästarval, vilket skulle kunna öka kompetensen inom våra kommunledning och ge den lokala demokratin i Vellinge kommun en riktig vitamininjektion.

Ekonomi och skatter

- MED-styrda kommuner ska ha landets lägsta skatter
- Skattesystemet ska vara enkelt, överskådligt och långsiktigt förutsägbart
- Minimera transfereringar mellan stat, landsting, kommun, företag och individ
- Prioritera kärnverksamheten kraftigt och begränsa övrig verksamhet

Stat, region och kommun tar diskret in skatter och ger tillbaka med pompa och ståt. Medborgerlig Samling anser att individen bättre kan avgöra var dennes pengar ska spenderas än stat, region och kommun. Medborgerlig Samling verkar för att minska skattetrycket till en nivå kring 30 % av BNP, jämfört med dagens dryga 40 %.

Transparens i hur skattemedel inhämtas och hur de spenderas är fullt möjligt med dagens teknik och bör eftersträvas i största möjliga mån. Detta kan motverka fusk, slöseri och onödig byråkrati samt bygga ett verkligt förtroende mellan medborgare och det offentliga.

El och energi

- Vatten- och kärnkraft ska ge medborgarna prisvärd, fossilfri och pålitlig el
- Lokala och regionala elnät behöver utvecklas för nuvarande och kommande behov
- Förenkla och skapa bättre förutsättningar för småskalig energiproduktion

Tillgången på el är en grundpelare i ett fungerande samhälle och tillhör statens kärnuppgifter att förvalta. För kommuner är det inte sällan en avgörande faktor när företag väljer att etablera sig eller expandera. Dagens elnät uppfyller inte alltid nuvarande och kommande behov. Detta gör att kommuner runt om i Sverige går miste om viktiga arbetstillfällen som innebär ökad livskvalitet för dess medborgare och ökade skatteintäkter till kommunen. Kommunens invånare får istället betala priset genom uteblivna arbetstillfällen, ett onödigt högt elpris och bli tvungna att konsumera el från fossila bränslen och importerad el.

Kommunen behöver stabil, billig och fossilfri elförsörjning. Småskalig energiproduktion bör också premieras genom att förenkla regelverk och ta bort de hinder som idag försvårar fortsatt drift, expansion och nyetablering. I en del områden i kommunen krävs idag bygglov för att installera solkraft. Medborgerlig Samling anser att en förenkling i det fallet är att göra ansökan avgiftsfri.

Integration

- Invånare ska anpassa sig till det svenska samhället
- Förutsättningar och incitament ska göra det möjligt och fördelaktigt att anpassa sig

Alla invånare ska ha samma möjlighet att leva ett självständigt liv, fritt från kulturella och religiösa påtryckningar, hot och våld. Som ett liberalkonservativt parti med stor tilltro till individen anser Medborgerlig Samling att en lyckad anpassning i det svenska samhället börjar med att skapa rätt förutsättningar och incitament. Därefter är det upp till individen att anpassa sig. Det måste löna sig att lära sig språket och anpassa sig till det svenska, sekulära samhället.

Ju större kulturella skillnader mellan en individ och ett samhälle, desto svårare är det för individen att anpassa sig. Dagens integrationsproblematik kommer till stor del ifrån oviljan hos svenska politiker att se och erkänna dessa svårigheter. En förståelse för, och ärligt erkännande av, kulturella skillnader och de problem dessa kan ge upphov till är första steget till en lyckad anpassning.

Jordbruk

- Den bördiga jordbruksmarken bör inte exploateras för bostadsbyggande eller nya industriområden
- Kraven som ställs på produktion måste harmonieras med de krav som ställs i kommunala upphandlingar
- Svenskt jordbruk och djurhållning ska uppvärderas

Sverige är ett föredöme vad gäller jordbruk och djurskötsel, där både konventionell och ekologisk produktion har en viktig roll att fylla. Svensk självförsörjningsgrad av livsmedel har dock sjunkit och är idag alldeles för låg. Sverige kan producera mat till hög självförsörjningsgrad utan överanvändning av antibiotika, utan stora mängder skadliga kemikalier och med rimliga löner. Vid ett krisläge behöver tillgången på livsmedel vara betydligt bättre än den är idag.

Medborgerlig Samling vill, på riksnivå, reducera kostnader och förenkla de regelverk politiker har påtvingat svenskt jordbruk och djurhållning. Det behöver bli enklare att bedriva en lönsam näringsverksamhet än vad det är idag.

Det ställs idag höga krav på inhemsk produktion samtidigt som det upphandlas varor som inte alls uppfyller dessa krav. Kraven som ställs på produktion måste harmonieras med de krav som ställs i kommunala upphandlingar för att inte missgynna den inhemska produktionen.

Svenskt jordbruk och djurhållning är en viktig del av Sverige och bidrar till biologisk mångfald, öppna landskap och en levande landsbygd. Det är viktigt att kommunen uppvärderar jordbruket och djurhållning som den samhällsbärande näring den är.

Svenskt jordbruk konkurrerar inte endast nationellt utan även internationellt.

Jämställdhet

- Likabehandling istället för identitetspolitik
- Ingen genusideologi i offentlig verksamhet
- Motverka hederskultur

Medborgerlig Samling ser människans grundläggande fri- och rättigheter som optimala utgångspunkter för jämlikhet. Jämställdhet skapas inte genom att människor delas in i gruppstillhörigheter baserade på identitetspolitiska markörer som hudfärg, kön, sexuell läggning och andra oföränderliga och ofrivilliga attribut. En sådan politik leder till särbehandling och konflikter mellan dessa grupper där offerstatus uppvärderas.

Individer ska bedömas utifrån handlingar och meriter. Identitetspolitik och liknande politiska ideologier har fått orimligt stort inflytande över offentlig verksamhet. Detta behöver stoppas eftersom påbuden ofta är motsatsen till liberala. Man tilldelar offerstatus till personer baserad på kategorier såsom hudfärg, utseende, kön eller sexualitet. Denna offerstatus vägs in i beslut som borde vara meritokratiska. Medborgerlig Samling anser att alla medborgare ska behandlas lika, oavsett identitetspolitisk gruppstillhörighet, baserat på upplysningsideal där individens handlingar och meriter är primära.

Hederskultur har under de senaste decennierna vuxit fram som ett av Sveriges allvarligaste samhällsproblem. Det är ett politiskt misslyckande i enorm skala att de kulturella företeelserna som upprätthåller dessa strukturella förtryck har tillåtits verka och fortsätta växa i samhället. Fega politiker har givit vika för ännu fegare anklagelser om rasism så fort man ens har närmat sig problemet. Sverige är ett sekulärt samhälle där individen har rätt att tro, eller inte tro vad den vill, klä sig som den vill, umgås med vem den vill och rätt att älska vem den vill. Dessa liberala värderingar och rättigheter är en enormt viktig grund som vårt samhälle står på och bör upprätthållas för varje individ med stor kraft och med hela samhällets tyngd bakom.

Kultur, fritid och föreningar

- Låt medborgare, och inte staten, finansiera kultur, fritidsaktiviteter och föreningar
- Indragen offentlig finansiering kompenseras med skattesänkningar
- Inga offentliga stöd till politiska, etniska eller religiösa organisationer

Medborgerlig Samling anser att kulturskapande aktiviteter, fritidsaktiviteter och föreningsverksamhet ligger utanför det offentligas kärnverksamhet. När det allmänna finansierar sådan verksamhet konkurrerar man med enskilda aktörers initiativ samt undergräver medborgarnas möjlighet att själva bestämma vilka aktiviteter och vilken kultur man vill finansiera. Detta resulterar i en ensidig och fantasilös kultur och ett homogent utbud av aktiviteter. Medborgerlig Samling avser, som rikstäckande parti, genomföra omfattande skattesänkningar vilket möjliggör att ansvaret för att driva dessa verksamheter läggs i medborgarnas händer istället för statens.

Undantag kan göras för infrastruktur kring barn- och ungdomsverksamhet samt idrottsrörelsen där det finns särskilda skäl för offentligt stöd för att de föreningarna ska kunna existera. Anläggningar vars användning riktar sig till skolor och allmänheten, utan krav på delaktighet i föreningar kan helt eller delvis finansieras av det offentliga.

Alla former av offentligt stöd till politiska, religiösa eller etniska organisationer ska upphöra med undantag för att upprätthålla skydd och säkerhet där behov finns. Medborgerlig Samling vill avskaffa alla ekonomiska partistöd. Den verksamhet som har offentligt stöd eller bedrivs offentligt ska vara fri från religiöst och politiskt inflytande såväl som identitetspolitik och religiösa studiecirkel.

Miljö och hållbarhet

- Ekonomisk tillväxtpolitik ska förenas med ansvar för miljön
- Kretsloppstänkande ska vara en viktig del av lokalpolitiken
- Miljöarbete baserat på konsekvensanalys - inte symbolpolitik

Värnandet av miljön har en framskjuten plats i den konservativa idétraditionen. Människan har, genom sin särställning, ett ansvar att förvalta vår planet med dess rika naturresurser på ett långsiktigt hållbart sätt.

Medborgerlig Samling anser att miljöfrågor ska drivas utifrån fakta och evidens, där helhetssyn går före ineffektiv symbolpolitik. Det är viktigt att säkerställa att åtgärder för miljön får reella effekter.

Kretsloppsprincipen är en central del av ett hållbart samhälle. Genom återvinning och återanvändning skapas villkor för en hållbar produktion och konsumtion. Detta stimulerar också teknik- och materialutveckling.

Såväl stora egendomsvärden som samhällsvärden som står på om det visar sig att havsnivån börjar hota bebyggelsen på Näset. Medborgerlig Samling anser då att evidensbaserade åtgärder bör vidtas. Dock ska detta inte göras ogrundat och förhastat då det handlar om stora påfrestningar på både natur och kulturmiljön till en ofantlig ekonomisk kostnad.

Näringsliv

- Minskad administration och kostnader för företagare
- Avveckla kommunala bolag där privata alternativ och sund konkurrens finns

Fritt företagande är grunden för tillväxt och sysselsättning i samhället. Med hög och växande sysselsättning byggs ett långsiktigt välmående samhälle som genererar skatteintäkter till offentligheten. Medborgerlig Samlings näringslivspolitik fokuserar på att skapa enklare regelverk, mindre administration och lägre kostnader för näringslivet. Det ska vara enkelt att starta och driva företag.

Medborgerlig Samling är principiellt emot kommunalt drivna bolag och menar att varken stat eller kommun ska bedriva näringsverksamhet där privata företag, konkurrensutsatta, kan leverera samma varor och tjänster. Det offentliga och dess företrädare saknar både de incitament och de risker som privata företagare har. Privata aktörer riskerar sina egna pengar medan offentligt finansierad verksamhet spenderar andras pengar i form av skattemedel vilket leder till en asymmetriskt fördelad risk. Denna asymmetriska riskfördelning leder till en snedvriden konkurrens på marknaden där privata aktörer konkurreras ut av offentliga aktörer som är mycket mer okänsliga för förluster.

Det finns dock områden där det inte råder konkurrens på lika villkor eller där det förutsätts en infrastruktur. I de fallen bör kommunen om möjligt äga infrastrukturen. I vissa fall kan privata aktörer sköta driften eller tjänster kopplade till infrastrukturen.

Transporter och vägar

- Kommunalt huvudmannaskap för vägar ska vara huvudregeln i samband med nybyggnation och för områden som i stor utsträckning nyttjas av allmänheten
- Värna om invånarnas vardag, låt dem välja det transportsätt som passar bäst
- Effektiva transportleder för personer och gods

Många områden i kommunen, såväl gamla som nyetablerade drivs som vägföreningar trots att de i praktiken fungerar som vanliga områden öppna för allmän trafik. I många fall tvingas boende i dessa områden finansiera vad som kan likställas med allmän kommunal väg. Medborgerlig Samling vill underlätta för vägföreningar att omvandla dessa till kommunala vägar. I nyproducerade områden ska kommunalt huvudmannaskap vara huvudregel i enlighet med plan- och bygglagen.

Medborgerlig Samling Söderslätt ställer sig positiva till en kapacitetsförstärkning av väg 100 samt anser att nybyggnation innan dess bör vara begränsad för att säkerställa framkomligheten.

De flesta är beroende av bilen för att få vardagen att gå ihop. Människors transportbehov bestäms efter de förutsättningar de har där de bor och verkar. Kommunen ska skapa förutsättningar för invånarna att själva välja vad som passar dem bäst och sen respektera de besluten.

God livskvalitet i samhället är beroende av väl fungerade transportmöjligheter. Både personer och gods behöver kunna ta sig fram på ett smidigt, prisvärt och ändamålsenligt sätt. Medborgerlig Samling arbetar för att kommunala transportleder och kollektivtrafik ska planeras och byggas så att de tillgodoser medborgarnas behov.

Skola

- Inför nivågruppering som ett led i en ny nationell målsättning för skolan: maximera kunskapsöverföringen
- Ge lärarna reella möjligheter att upprätta och upprätthålla studiero i klassrummet
- Servera inte religiöst motiverad mat i skolorna
- Alla fristående förskolor och skolor ska behandlas lika
- Det fria skolvalet ska gälla för alla elever och vårdnadshavare

Medborgerlig Samling ser det som en självklarhet att skollagen ska följas. I Vellinge kommun finns vissa hinder för det fria skolvalet för elever i behov av särskilt stöd som har behov av fristående resursskola. Vellinge kommun tecknar avtal med skolhuvudmän i strid med lagstiftningen. Elev och vårdnadshavare har rätt att välja den skola som passar dem bäst.

Medborgerlig Samling värnar utbildning som en statlig kärnverksamhet och avser att överföra huvudmannaskapet för den kommunala skolan till staten. Nivågruppering innebär en rätt för varje elev att så långt möjligt få studera på sin egen nivå tillsammans med andra elever. Så länge skolan är en kommunal angelägenhet måste kommunen ta sitt skoluppdrag på största allvar. Riksdagspartierna vill skapa en jämlik skola, så kallad "likvärdig skola", genom att sprida ut barn med asocialt beteende i klasser och skolor där asocialt beteende är mindre vanligt. Medborgerlig Samling vill göra tvärtom. Valfrihet för enskilda ska kvarstå. Utöver det ska kommunen ha som policy att skötsamma och ordentliga barn flyttas från skolor i så kallade "utsatta områden" till skolor där studiero råder. På motsvarande sätt bör kommunen som sista utväg främja att barn som är utåtagerande och hotfulla eller aggressiva mot sin omgivning flyttas till skolor specialiserade på att hantera sådant beteende. Skolor dit barn med asocialt beteende allokeras ska inte få särskilt mycket mer resurser än andra skolor. Alla barn ska få ungefär lika mycket resurser i utbildningsväsendets nya strävan efter största möjliga totala kunskapsöverföring.

Skolan fyller en samhällsbärande uppgift varför lärare bör ha tillgång till alla nödvändiga verktyg för att skapa och vidmakthålla god studiero för alla elever. Skolan är för vissa barn ett sätt att orka fortsätta framåt även om de har det svårt hemma. Särskilda satsningar i skolan för att fånga upp barn som utsätts för våld och övergrepp i hemmet behövs. Barn behöver veta på förhand vad som är ett brott, hur och vem de ska be om hjälp om de utsätts för brott samt hur processen ser ut efter att de vågat berätta.

I invandrartäta områden är sannolikt funktionsvariationer underdiagnostiserade med anledning av det stigma med vilket det är förenat. Det behövs insatser för att diagnostisera funktionsvariationer även i fall där föräldrar inte självmant uppsöker sådant stöd. Skolans hela utbildning och undervisning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, inte på någon illa genomtänkt värdegrund, ideologi, eller religion.

Samma transparens och krav på verksamhetsgranskning och resultat är en självklarhet för såväl offentliga som privata skolor.

Maten i skolan ska inte påverkas av religiösa eller filosofiska övertygelser. Ett vegetariskt alternativ kan alltid finnas. Specialkost på grund av hälsoskäl ska så långt det är möjligt tillgodoses samt tas hänsyn till.

Medborgerlig Samling är positiva till valfrihet och mångfald av skolhuvudmän som ska behandlas lika av kommunen. Kommunen har byggt nya lokaler till några huvudmän. De får i sin tur full täckning för sina lokalkostnader medan andra bedriver verksamhet i lokaler med lägre standard med lägre ersättning. Det system som kommunen infört och driver strider mot lag, vilket slagits fast av domstol vid tre tillfällen. Medborgerlig Samling anser att alla fristående förskolor och skolor ska behandlas lika.

Social omsorg

- Ställ tydliga krav på att alla som är friska och arbetsföra försörjer sig själva
- Prioritera dem som verkligen behöver omsorg
- Säkerställ en värdig vardag för alla brukare inom äldreomsorgen och hemtjänsten
- Hemtjänsten i kommunen bör vara upphandlad på så sätt att det för en brukare finns flera alternativ
- Säkerställande av identitet hos mottagare av försörjningsstöd

Hemtjänsten i kommunen bör vara upphandlad på så sätt att det för en brukare finns flera alternativ. I det fallet det inte är möjligt ser Medborgerlig Samling att ett kommunalt alternativ är rimligt för att säkerställa att valfriheten och konkurrensen upprätthålls.

Friska, arbetsföra människor ska inte tillåtas vara permanenta bidragstagare. De som bör prioriteras är gamla, sjuka och de med funktionsnedsättningar. Stöd ska endast finnas tillgängligt till de som verkligen är i behov av det och som befinner sig legalt landet.

Äldrevården har blivit alltmer eftersatt de senaste åren. Minskad personaltäthet, lägre kompetens och stor andel timanställda är några exempel på försämringar som skett. Det behövs en rad åtgärder för att återställa den nivå av värdighet som ska finnas för våra äldre. Personalen behöver utbildas för att kunna ge bästa möjliga vård samt att språkkunskaperna i svenska behöver vara goda för att de äldre ska känna sig trygga och kunna kommunicera sina behov på ett enkelt och naturligt sätt. Detta gäller både inom vårdboenden och hemtjänsten.

Medborgerlig Samling förespråkar folkräkning. Bidragsbrott och folkbokföringsbrott är vanliga i Sverige idag på grund av den globala rörligheten och de generösa asylreglerna. Det förekommer frekvent att individer som inte bor här i Sverige mottar bidrag av olika slag från det allmänna. Kommunerna ska göra vad de kan för att upptäcka bidragsbrott. Detta kan ske genom hembesök hos bidragstagare som mottagit försörjningsstöd under lång tid. Ett sådant hembesök innebär också att tecken på brottslig verksamhet av olika slag kan upptäckas.

Trygghet och ordning

- Kommunala ordningsvakter och trygghetsvårdar
- Tryggare miljöer genom bättre belysning och fler övervakningskameror
- Ökad trygghet genom förenklat samarbete mellan polis och civila initiativ

Otryggheten har ökat i det svenska samhället. Allt fler människor känner oro för att vistas ute i vissa miljöer och vid vissa tidpunkter. Oron för att utsättas för brott har ökat markant de senaste decennierna. Privatpersoner såväl som företagare drabbas av brott eller begränsas i sina aktiviteter på grund av otrygghet. Även inom det offentliga drabbas anställda, exempelvis inom skola, social omsorg och vård. Medborgerlig Samling ser allvarligt på detta och prioriterar dessa frågor mycket högt.

Polis och rättsväsende har det övergripande ansvaret för trygghet och ordning i samhället. Polisens resurser är dock begränsade och fler aktörer behöver aktiveras för att vända den negativa utvecklingen. Medborgerlig Samling arbetar för att fler aktörer ska kunna bidra till ett säkrare samhälle. Aktörer som ordningsvakter, väktare, frivilligorganisationer med flera bör kunna ges möjlighet att på ett enklare sätt än idag samverka med polisen för att minska otryggheten. Vi ser även positivt på att kommuner kan anställa ordningsvakter och trygghetsvårdar.

För att minska risken för att utsättas för brott samt öka känslan av trygghet bör offentliga miljöer som upplevs som otrygga byggas om. Övervakningskameror och ökad belysning ökar trygghetskänslan och kan ha en preventiv effekt på benägenheten att begå brott.

Allvarlig brottslighet i skolor måste tas på samma allvar som i övriga samhället. Att agera tidigt och kraftfullt kan förhindra framtida lidande för andra invånare. Ett sätt att tydliggöra detta på är att införa en policy kring polisanmälan i kommunens skolor där alla allvarligare våldsbrott måste anmälas.